

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. C. K. NORWIDA W DĄBRÓWCE

Szkoła Podstawowa im. C. K. Norwida w Dąbrówce, kierując się dobrem małoletnich uczniów, zgodnie z obowiązkami określonymi w art. 22 b oraz 22 c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.) wprowadzonymi przez art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1606) zmieniającej m.in. ustawę z dnia 15 lutego 2024 r. przyjmuje Standardy Ochrony Małoletnich.

Funkcjonujące w szkole Standardy Ochrony Małoletnich są zgodne z obowiązującymi w niej dokumentami:

- Statutem,
- Programem Wychowawczo-Profilaktycznym,
- Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych,

oraz obowiązującymi przepisami prawa:

- Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
- Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- Ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.)
- Konwencją o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.)
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Działania w ramach Standardów ochrony małoletnich obejmują dwa etapy – wewnętrzny i zewnętrzny:

- etap wewnętrzny polega na podjęciu kroków wewnątrz szkoły. Ma on miejsce zawsze w sytuacjach, gdy: pracownik podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony, uczeń ujawnił doświadczenia krzywdzenia, zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania ucznia przez kogoś z personelu lub otoczenia ucznia, zgłoszono podejrzenie krzywdzenia ucznia przez innego ucznia;
- etap zewnętrzny polega na podjęciu kroków prawnych – powiadomieniu właściwych instytucji (opieki społecznej, policji, prokuratury, sądu rodzinnego), wynikających z przepisów prawa lub z powodu nieskuteczności działań podjętych wewnątrz szkoły.

Ilekość w niniejszych procedurach jest mowa o:

krzywdzeniu dziecka – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

- **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
- **przemoc emocjonalna** – to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja.
 - a) pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą. Zaliczamy do niej m. in.: powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać, niedostrzeżenie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem, pracownikami lub pozostałym personelem Szkoły a dzieckiem,
 - b) pomiędzy dzieckiem a dzieckiem: poniżanie, wykluczanie/izolacja/

milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie/szpiegowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych lub tzw. „pokojach do czatowania” (które z reguły są anonimowe w odróżnieniu od SMS-ów, pochodzących z konkretnych telefonów), telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające), niszczenie rzeczy należących do ofiary, straszenie, uporczywe wpatrywanie się, szantażowanie.

- **przemoc seksualna** – to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie potrafi ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub do której nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z przemocą seksualną mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Przez wykorzystywanie seksualne rozumiane jest również narażenie dziecka na odbiór treści erotycznych, na które dziecko nie jest gotowe.
- **przemoc słowna:** obelgi, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w rodzinę i w przyjaciół ofiary po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć.
- **przemoc ekonomiczna:** to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania.
- **cyberprzemoc** - należy przez to rozumieć przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju – potrzeb związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, kształceniem czy sferą psychiczną dziecka.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY UCZNIEM A PERSONELEM SZKOŁY

Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole.
2. Pracownicy wspierają uczniów w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności/specjalnych potrzeb edukacyjnych.
3. Pracownicy podejmują wobec uczniów działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników szkoły, stażystów i nauczycieli.

Zachowanie pracowników Szkoły:

1. Pracownikowi szkoły absolutnie nie wolno wyśmiewać, poniżać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
2. Pracownikowi szkoły nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
3. Pracownikowi szkoły nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Pracownikowi szkoły nie wolno używać języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzeń edukacyjnych.
5. Pracownikowi szkoły nie wolno naśmiewać się z dziecka i zachęcać do tego

innych.

6. Pracownikowi szkoły nie wolno faworyzować dziecka w klasie w sposób, który sprawia, że inne dzieci czują się wykluczone. Pracownik szkoły zobowiązany jest szanować prawa dziecka do wyrażania swojej odrębności w każdej sferze. Dotyczy to zarówno wyznania, jak i orientacji seksualnej, poglądów oraz wyglądu dziecka.
7. Pracownik szkoły zobowiązany jest szanować prawa dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe.

Kontakt fizyczny:

Kontakt fizyczny z uczniem musi być zawsze otwarty i zrozumiały, nie może być powiązany z żadnym rodzajem korzyści, ani wynikać z relacji władzy. Każde przemocowe działanie wobec ucznia jest niedopuszczalne.

Kontakt z uczniem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu w określonych poniżej sytuacjach:

- a) jest odpowiedzią na potrzeby ucznia w danym momencie, uwzględnia wiek ucznia, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny,
- b) w związku z terapią, która jest prowadzona na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub innych specjalistycznych,
- c) na lekcjach WF (instruktarz i asekuracja przy ćwiczeniach),
- d) na innych zajęciach np. WDŻ, zajęcia specjalistyczne,
- e) pomoc uczniom niesamodzielnym i niepełnosprawnym oraz wymagającym wsparcia,
- f) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- g) obrona konieczna,
- h) sytuacje uwzględniające emocjonalne potrzeby dziecka nieprzekraczające granic intymności, np. przytulanie.

Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego ucznia może być nieodpowiednie wobec innego.

Zachowania niedozwolone w kontaktach z małoletnimi:

- pracownikowi szkoły nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka,
- pracownikowi szkoły nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
- pracownikowi szkoły nie wolno angażować się w takie aktywności jak udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne,
- podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie pracownika z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

Kontakt poza godzinami pracy:

Zasada ogólna zakazuje nawiązywania bliskich relacjach z uczniami poza szkołą.

Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy nauczyciela i powinien dotyczyć kwestii związanych z celami edukacyjnymi i wychowawczymi.

Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (np. dziennik elektroniczny).

Istnieją jednak sytuacje, które pozwalają nawiązywać kontakt z uczniami poza godzinami pracy nauczyciela przez telefon bądź komunikator m.in. WhatsApp, Facebook, Messenger, Discord:

- kontakt odbywa się za zgodą-wiedzą rodzica/opiekuna prawnego dziecka,
- kontakt dotyczy wyłącznie kwestii związanych ze szkołą (wycieczki, wydarzenia szkolne np.: wyjście ze sztandarem, reprezentacja szkoły na zawodowcach, konkursach itp. sytuacje okolicznościowe) lub bezpieczeństwem ucznia.

Pracownikowi szkoły nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Pracownik nie powinien ujawniać swojego prywatnego numeru telefonu, adresu poczty elektronicznej, adresu zamieszkania.

NIEDOZWOLONE ZACHOWANIA UCZNIÓW

W SZKOLE

Pracownicy szkoły reagują na wszelkie zachowania budzące niepokój. W szkole nie ma przyzwolenia i nie będzie akceptacji dla następujących zachowań:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:
 - agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.: bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie, wymuszenia, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań, rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.: obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary, groźby;
 - agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.: poniżanie, wykluczanie, izolacja, milczenie, manipulowanie, pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie, szpiegowanie, obraźliwe SMSy i MMSy, wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania, telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające), niszczenie, zabieranie rzeczy należących do ofiary, straszenie, szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Szkole, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek, syczoryków, Shuriken, zapalek), używanie ognia na terenie szkoły.
3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela, opuszczanie sali lekcyjnej.
4. Wagarowanie.
5. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu swojemu i innych.
6. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie w miejscach niewyznaczonych, itp.

7. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu i energetyków.
8. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających.
9. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole i poza nią.
10. Używanie wulgaryzmów.
11. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz mienia szkolnego.
12. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz mienia szkolnego.
13. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
14. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
15. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce. Nieudzielanie pomocy osobie poszkodowanej przez osobę obserwującą.
16. Prześladowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
17. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
18. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
19. Aroganckie, niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów i innych osób w szkole.
20. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów i innych osób bez ich zgody.
21. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
22. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU

Korzystanie z wszelkich urządzeń elektronicznych odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Szkoły. Należy również uwzględnić poniższe kwestie:

1. Poszanowanie dla prywatności innych – niedopuszczalne jest nagrywanie, fotografowanie czy udostępnianie informacji bez zgody zainteresowanych.
2. Odpowiedzialność za swoje działania on-line. Należy unikać publikowania, udostępniania lub rozpowszechniania nieodpowiednich treści.
3. Stosowanie zasad bezpieczeństwa on-line. Nie należy udostępniać prywatnych danych, hasła oraz innych informacji.
4. Zakazuje się dostępu, publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa.
5. Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie innych uczniów on-line.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu:

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Uczniowie na odpowiedzialność swoją i rodziców/prawnych opiekunów przynoszą do szkoły telefon komórkowy lub inne urządzenia elektroniczne.
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
6. W czasie lekcji oraz poza zajęciami edukacyjnymi (przerwy, czas przed i po zajęciach) obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych, np. dyktafonów, odtwarzaczy MP3.
7. Dopuszcza się możliwość korzystania z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych za zgodą nauczyciela, jeżeli wynika to z konieczności prowadzenia zajęć.
8. Poprzez „używanie” należy rozumieć (w wypadku telefonu komórkowego): nawiązywanie połączenia telefonicznego, redagowanie lub wysyłanie

wiadomości typu SMS, MMS lub podobnej, rejestrowanie materiału audiowizualnego, odtwarzanie materiału audiowizualnego lub dokumentacji elektronicznej, transmisji danych, wykonywania obliczeń.

9. W przypadku innych urządzeń elektronicznych pojęcie „używanie” dotyczy wszystkich w/w punktów możliwych do wykonania na danym urządzeniu.
10. Przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych (lub w czasie przebywania w szkolnej świetlicy, bibliotece) uczeń ma obowiązek wyłączyć i schować telefon.
11. Poza zajęciami edukacyjnymi (przerwy, czas przed i po zajęciach) telefon jest w trybie „samolotowym” lub wyłączony.
12. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej i fotografowanej, a jeżeli ma to miejsce w czasie lekcji, dodatkowo konieczna jest zgoda nauczyciela prowadzącego zajęcia.
13. W razie konieczności skontaktowania się z rodzicami czy omówienia ważnej sprawy uczeń ma obowiązek zwrócić się do nauczyciela z prośbą o pozwolenie na włączenie telefonu lub może skorzystać z telefonu szkolnego znajdującego się w sekretariacie szkoły.

Procedury interwencyjne, czyli co Ty możesz zrobić, kiedy masz problem i co możemy jako Szkoła zrobić, aby Ci pomóc

Znęcanie się, przemoc fizyczna, psychiczna, słowna wobec małoletniego

W sytuacji, w której nie czujesz się bezpiecznie albo doświadczasz jakiegokolwiek formy przemocy, możesz liczyć na pomoc oraz wsparcie Szkoły. Twoim pierwszym krokiem może być zwrócenie się do zaufanego dorosłego, psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego lub wychowawcy. To osoby, którym możesz zaufać – przedstaw sytuację, opowiedz, co się dzieje, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie – po prostu przekaz tę informację wybranej wcześniej osobie. Poproś o pomoc i wsparcie. Nie bój się niezrozumienia czy bagatelizacji. Jesteśmy dla Ciebie. Jeśli osobą krzywdzącą jest ktoś spoza rodziny to PAMIĘTAJ, żeby powiedzieć o wszystkim, co Cię spotyka, także swoim rodzicom. Oni również powinni być na

bieżąc z ważnymi dla Ciebie kwestiami.

Wychowawca lub nauczyciel, do którego się zwróciłeś z problemem, podejmie odpowiednie działania, które mają na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Nie martw się! Szkoła podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie zjawiska przemocowego. Obowiązkiem każdego pracownika Szkoły, który dostrzegł fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o tym poinformowany, jest natychmiastowe przerwanie tego zachowania. Natomiast Ty nie możesz czuć się winnym zgłoszenia krzywdy, która Ci się dzieje.

Po dokładnym wyjaśnieniu wszystkich okoliczności i identyfikacji formy przemocy, której doświadczyłeś, a także wysłuchaniu wyjaśnień sprawcy lub sprawców przemocy, wychowawca podejmie odpowiednie kroki zgodnie z zapisami uregulowanymi

w Statucie Szkoły. W przypadku ucznia przejawiającego agresywne zachowanie, zostaną zastosowane konkretne sankcje określone w Statucie Szkoły.

Psycholog, pedagog lub nauczyciel, któremu ufasz, zawsze udzieli Ci odpowiedniej pomocy oraz wsparcia psychologicznego. Specjalista może doradzić Ci i wskazać, jak radzić sobie w tego rodzaju sytuacjach. Pomoc ta będzie

dostępna dla Ciebie tak długo, jak będziesz jej potrzebować. Pamiętaj, że zwrócenie się o pomoc nie świadczy o Twojej słabości!

Jeśli sytuacja nie ulegnie poprawie i nadal będziesz doświadczać przemocy, ponownie zwróć się do wychowawcy, psychologa, pedagoga oraz swoich rodziców. Niestety czasami są sytuacje, kiedy oprawca nie zmienia swojego postępowania po pierwszej interwencji. Nie martw się, wspólnie z wychowawcą i rodzicami możecie zgłosić sprawę Dyrektorowi Szkoły, który podejmie kolejne kroki zgodnie z przepisami prawa szkolnego w celu skutecznej reakcji wobec sprawcy lub sprawców przemocy.

W przypadku poważnego naruszenia Twojej nietykalności osobistej na terenie szkoły Dyrektor Szkoły jest zobowiązany zgłosić sprawę agresji fizycznej na Policję celem

podjęcia środków prawnych wobec agresora.

Krzywdzenie ucznia przez pracownika Szkoły

Osoba podejrzewająca krzywdzenie ucznia przez pracownika w szkole zgłasza problem bezpośrednio Dyrektorowi Szkoły.

Dyrektor podejmie działania mające na celu zbadanie sytuacji, powstrzymanie i wyeliminowanie zjawiska przemocowego.

Dyrektor monitoruje sytuację, sprawdza, czy zaplanowane działania są wdrażane i przynoszą efekt. Na tym etapie postępowania Dyrektor ma możliwość zastosowania środków dyscyplinujących wobec pracownika (upomnienie, nagana), przepisy Kodeksu Pracy.

W przypadku, gdy pracownik jest podejrzany o znęcanie fizyczne, psychiczne, wykorzystywanie seksualne lub inne przestępstwo na szkodę ucznia, Dyrektor niezwłocznie zgłasza na Policję lub do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

W przypadku, gdy pracownik podejrzewa, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia dziecku bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik szkoły zobowiązany jest do zawiadomienia Policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania Policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane dziecka i dane osoby podejrzanej o krzywdzenie dziecka oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego.

Przemoc domowa wobec małoletniego

Zapamiętaj! Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, do

którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji. Może zaistnieć również taka sytuacja, że nauczyciel obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami w celu zweryfikowania swoich podejrzeń. To dla Twojego dobra.

Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem, psychologiem lub pedagogiem specjalnym zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa. Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca i pedagog, psycholog lub pedagog specjalny dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować, przerywać, osądzać. Nie bądź przerażony, jeśli zadadzą Ci dodatkowe pytania. To wszystko po to, aby poznać Twoją sytuację.

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem pedagogowi, psychologowi lub pedagogowi specjalnemu (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia). Pedagog szkolny, psycholog lub pedagog specjalny po dokładnym rozpoznaniu sprawy dokonuje oceny zdarzeń i zawiadamia o nich Dyrektora Szkoły.

Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem szkolnym, psychologiem lub pedagogiem specjalnym. Te osoby są po to, aby Ci pomóc i wspierać Cię w trudnej dla Ciebie sytuacji. Nikt nie będzie Cię osądzał.

Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) pedagog, psycholog lub pedagog specjalny wraz z wychowawcą planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę. Szkoła zapewni Ci opiekę, wsparcie i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.

Gdyby zaplanowane przez Szkołę działania nie były

wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, pedagog, psycholog lub

pedagog specjalny nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.

W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pedagog, psycholog lub pedagog specjalny powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny. **Pamiętaj, to jego obowiązek.**

W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, pedagog, psycholog lub pedagog specjalny, dyrektor powiadamia Policję lub prokuraturę rejonową. **Pamiętaj, to jego obowiązek.**

Drogi dorosły!!!

Nie bądź obojętny, reaguj na krzywdę każdego dziecka!!!

Dziecko może doznać krzywdy ze strony: rówieśników, starszych lub młodszych kolegów, rodziców lub innych członków rodziny, pracowników szkoły. Oprócz realnych sytuacji coraz częściej dochodzi do przemocy wirtualnej.

BĄDŹ UWAŻNYM RODZICEM:
NAUCZ DZIECKO KRYTYCZNEGO MYŚLENIA
NAUCZ DZIECKO BEZPIECZEŃSTWA W RELACJACH
Z RÓWIEŚNIKAMI I DOROSŁYMI
USTAL ZASADY KORZYSTANIA Z SIECI
REAGUJ!!!

PAMIĘTAJ!!!

Przestępstwami ściganymi z urzędu są:

- **opublikowanie w Internecie w jakiegokolwiek formie filmu lub zdjęcia nagiej osoby poniżej 18 roku życia (jest to przestępstwo rozpowszechniania pornografii z udziałem dziecka)**

- **znieważenie grupy osób na tle religijnym, etnicznym itp.**
- **stalking w przypadku, gdy jego następstwem było targnięcie się na życie ofiary cyberprzemocy.**

Osoby lub instytucje publiczne (np. szkoły), posiadające wiedzę o tego rodzaju przestępstwach mają obowiązek zawiadomić o nich Policję lub prokuraturę, która następnie zobowiązana jest wszcząć właściwe postępowanie.

JAK WSPIERAĆ DZIECKO, BY CZUŁO SIĘ BEZPIECZNE?

Dziecko lub nastolatek będący w trudnej sytuacji bardzo potrzebuje akceptacji tego, że może sobie nie radzić, wsparcia i pomocy, bliskości, empatii i zrozumienia, że jest mu trudno, zapewnienia, że jesteśmy po jego stronie!

UWAGA - WAŻNE!!!

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie! Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej. Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym; udzielą także informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej; udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężenia sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających**

przemocy domowej – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej oraz udzielając Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.

- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. służąc pomocą w uzyskaniu zaświadczenie lekarskiego o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

WAŻNE NUMERY I ADRESY

Telefon Zaufania

tel. 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo)

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e- mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info

**Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
Instytutu Psychologii Zdrowia**

tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny

na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej Dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15)

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”

tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża

tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20)

Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol” – <https://twojparasol.com/>.

Fundacja Feminoteka

Telefon przeciwprzemocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 – 19)

Centrum Praw Kobiet

tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3)

